

**DEN HØYERE
PÅTALEMYNDIGHET**

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Riksadvokaten

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

21/119 - 41 / IWI001

14.03.2021

Straffesaksbehandlingen i politiet 2020 - riksadvokatens merknader

1. Innledning

Vi viser til tildelingsbrevet for Den høyere påtalemyndighet 2020 hvor riksadvokaten bes om i eget brev å sammenfatte og vurdere resultatene for politiets straffesaksbehandling. I brevet her sammenfattes hovedresultatene for politiets straffesaksbehandling i 2020 og riksadvokaten vurderer den beskrevne utviklingen. Våre vurderinger knyttes til utviklingen i landet som helhet. Rapporteringen tar som vanlig utgangspunkt i politiets rapport om anmeldt kriminalitet og politiets straffesaksbehandling (Strasak-rapporten) for 2020

I Den høyere påtalemyndighets årsrapport for 2020 datert 15. mars i år har riksadvokaten gitt en vurdering av politiets innsats mot organisert kriminalitet og økonomisk kriminalitet, herunder arbeidslivskriminalitet. For de nevnte kriminalitetsområdene vises i hovedsak til nevnte rapport.

2020 har på grunn av pandemien vært et utfordrende år også for politiet. I straffesaksbehandlingen har gjennomføringen av etterforskningsskritt blitt vanskeliggjort, og hovedforhandlinger har blitt utsatt og omberammet. Etterforskere, politiadvokater og annet personell knyttet til straffesaksbehandlingen har i stor utstrekning måtte arbeide hjemmefra. Straffesaksbehandlingen er preget av dette i så stor grad at det kan ha noe begrenset verdi å vurdere både trender mht. anmeldelser og den langsiktige resultatutviklingen i straffesaksbehandlingen.

Strasak-rapportene belyser i liten grad *kvaliteten* på politiets straffesaksarbeid. Dette vurderes først og fremst gjennom statsadvokatenes enkeltsaksbehandling, tilsyn og systematiske kvalitetskontroller av politiets etterforskning og påtalebehandling. Statsadvokatene har i 2020 gjennomført en landsomfattende kvalitetsundersøkelse. 10 av 12 politidistrikter har vært gjenstand for inspeksjon, og flere distrikter har fått flere enheter inspisert. Statsadvokaten har med utgangspunkt i denne kvalitetskontrollen ikke rapportert om store systematiske negative avvik i politiets straffesaksarbeid. En mer utførlig omtale av dette er gitt i Den høyere påtalemyndighets årsrapport for 2020.

2. Anmeldelser og påtaleavgjorte saker

Tabell 1: Antall anmeldelser innen de ulike kriminalitetstypene 2016-2020/JUS 065

	2016	2017	2018	2019	2020	Prosent endring 2019-20	Prosent endring 2016-20
Vinning	113 610	101 895	99 541	101 402	92 932	-8,4 %	-18,2 %
Trafikk	58 181	54 675	54 092	52 569	55 504	5,6 %	-4,6 %
Annen	40 088	38 340	39 267	38 456	37 818	-1,7 %	-5,7 %
Vold	31 702	32 540	32 884	33 034	30 722	-7,0 %	-3,1 %
Narkotika	39 728	36 785	35 296	31 320	28 594	-8,7 %	-28,0 %
Økonomi	26 596	26 885	29 401	27 049	24 401	-9,8 %	-8,3 %
Skadeverk	16 952	17 175	16 889	17 284	21 050	21,8 %	24,2 %
Seksuallovbrudd	7 066	7 978	8 374	6 748	6 874	1,9 %	-2,7 %
Miljø	2 397	2 174	1 962	2 168	2 629	21,3 %	9,7 %
Arbeidsmiljø	791	835	860	791	763	-3,5 %	-3,5 %
Totalsum	337 111	319 282	318 566	310 821	301 287	-3,1 %	-10,6 %

Det er en fortsatt nedgang i antall registrerte anmeldelser totalt sett, slik utviklingen har vært i de senere år. Nedgangen fra 2019 til 2020 er på 3,1 %, mens nedgangen sammenlignet med 2016 er på hele 10,6 %. Nedgangen fra 2019 til 2020 er størst innen kriminalitetstypene vinning, narkotika og økonomi.

Innen narkotika har særlig anmeldelser knyttet til brudd på legemiddeloven gått ned, noe som er i tråd med gitte føringer. Antall anmeldelser for grove narkotikaovertridelser har imidlertid økt med 3,5 % (+32 saker) fra 2019 til 2020.

Nedgangen i anmeldte vinningslovbrudd fra 2019 til 2020 skyldes særlig en reduksjon i antall tyverier fra person på offentlig sted og antas i noen grad å kunne tilskrives mindre tilstedeværelse i det offentlige rom på grunn av pandemien.

Nedgang i antall voldslovbrudd er på 7 % fra 2019 til 2020, mens den fra 2016 er på 3,1 %. Nedgangen er altså mer markant fra 2019 til 2020 enn i de foregående årene. Antall kroppskrenkelser er redusert med 1 167 saker (9,5 %), mens grov kroppskrenkelse og kroppsskade er redusert med 512 saker (18,8 %). Erfaringsmessig skjer en del vold i det offentlige rom, ofte i tilknytning til utesteder. Redusert tilgang til slike steder under pandemien antas å ha medvirket til en nedgang i voldslovbrudd. Også lovbruddskategorien mishandling i nære relasjoner er redusert fra 2019 til 2020. Nedgangen er her på 2,2 % (-74 saker). Dette er en kategori hvor det erfaringsmessig er mørketall og hvor det er ønskelig at sakene i større grad blir avdekket og etterforsket. Politiet opplyser at det har vært høy oppmerksomhet mot mishandling i nære relasjoner også i 2020, men at iverksatte smitteverntiltak under pandemien kan ha påvirket antall anmeldte forhold.

Etter en markert økning i antall seksuallovbrudd fra 2016 til 2018 ble det i 2019 registrert en nedgang på 19,4 %. Fra 2019 til 2020 ses igjen en økning. Økningen er på 1,9 % (+126 saker). Ser vi på de ulike kategoriene innen kriminalitetstypen er utviklingen noe varierende. Vi ser en økning i antall seksuallovbrudd mot barn under 16, herunder seksuell omgang og voldtekt av barn under 14 år og i saker med overgrepsmateriale og pornografi. Kategoriene seksuell handling og krenkelser overfor barn under 16 år er derimot redusert. Antall voldtektssaker er i de siste årene redusert og det ses en nedgang også fra 2019 til 2020. Nedgangen fra 2019 er på 3 % (-47 saker).

Trafikklovbrudd viser en forholdsvis stor økning fra 2019 til 2020 dvs. på 5,6 prosent. Antall anmeldelser på dette området styres i stor grad av politiets egen kontrollinnsats.

Også innen skadeverk er det en økning fra tidligere år. Økningen fra 2019 til 2020 er på 21,8 %, mens den fra 2016 er på 24,2 %.

Ser vi på den forholdsmessige fordelingen av de ulike kriminalitetstypene over tid, viser den visse endringer. Vinningslovbruddene utgjør nå 31 prosent av den registrerte kriminaliteten mot 34 prosent i 2016. Narkotikalovbruddene er i samme periode redusert fra 12 til 9 %. Voldslovbruddenes forholdsmessige andel er i perioden økt fra 9 til 10 prosent, mens seksuallovbruddenes andel er økt fra 2,1 til 2,3 prosent. Alvorlige volds- og seksuallovbrudd er blant de kriminalitetstypene som i henhold til riksadvokatens mål- og prioriteringsrundskriv skal prioriteres og søkes oppklart. De er ressurskrevende å behandle, slik at selv små endringer i disses forholdsmessige andel av anmeldelsene kan medføre endrede ressursbehov. Politidistriktene må følge utviklingen og aktivt styrer innsatsen og ressursene i takt med endringene.

3. Påtaleavgjorte saker

Tabell 2 Antall påtaleavgjorte saker 2016-2020/JUS 309

Kriminalitetstype	2016	2017	2018	2019	2020	Prosent endring 2019-20	Prosent endring 2016-20	Andel av påtaleavgjorte lovbrudd 2020
Vinning	117 990	102 433	102 061	102 295	96 181	-6,0 %	-18,5 %	30 %
Trafikk	59 142	53 939	55 010	52 463	56 474	7,6 %	-4,5 %	18 %
Annen	40 696	37 210	40 056	39 303	40 022	1,8 %	-1,7 %	13 %
Vold	30 661	30 127	32 877	33 220	34 164	2,8 %	11,4 %	11 %
Narkotika	42 730	37 392	37 025	33 097	30 685	-7,3 %	-28,2 %	10 %
Økonomi	25 510	26 338	29 033	27 128	25 640	-5,5 %	0,5 %	8 %
Skadeverk	17 046	17 054	17 282	17 520	21 547	23,0 %	26,4 %	7 %
Seksuallovbrudd	6 166	6 859	8 439	8 177	7 281	-11,0 %	18,1 %	2 %
Miljø	2 448	2 256	1 936	2 268	2 647	16,7 %	8,1 %	1 %
Arbeidsmiljø	798	808	829	906	830	-8,4 %	4,0 %	0 %
Totalsum	343 187	314 416	324 548	316 377	315 471	-0,3 %	-8,1 %	100 %

I 2020 er det påtaleavgjort 315 471 lovbrudd, jf. tabell 2. Dette er tilnærmet samme antall som i 2019. Antall påtaleavgjorte saker per år vil i stor grad avhenger av hvor mange saker som blir anmeldt, selv om det på grunn av saksbehandlingstid ikke er fullt ut samsvar mellom inngitte anmeldelser et år og de saker som påtaleavgjørelse samme år. Videre påvirker nedarbeidelse av eldre saker (restanser) antall påtaleavgjorte saker i det enkelte år. I 2020 er det påtalebehandlet et noe høyere enn antall lovbrudd enn inngitte anmeldelser, noe som tilsier at det også er fattet avgjørelser i en del restansesaker. (Se mer om dette nedenfor.)

4. Oppklaringsprosent

Totalt 146 445 av de påtaleavgjorte sakene anses som oppklart, noe som gir en oppklaringsprosent totalt på 49,4 prosent. Dette er nedgang på 1,5 prosentpoeng i forhold til 2019 og 3,9 prosentpoeng i forhold til 2016, jf. tabell 3.

Tabell 3: Oppklaringsprosent 2016-2020/JUS 309

	2016	2017	2018	2019	2020	Prosent endring 2019-20	Prosent endring 2016-20
Trafikk	49 349	44 687	45 537	43 280	46 884	8,3 %	-5,0 %
Annen	28 024	24 973	25 929	24 597	23 329	-5,2 %	-16,8 %
Narkotika	35 157	29 957	28 899	25 668	22 438	-12,6 %	-36,2 %
Vinning	27 431	22 996	21 753	20 671	19 878	-3,8 %	-27,5 %
Vold	16 618	15 856	17 880	17 590	17 582	0,0 %	5,8 %
Økonomi	6 521	7 291	7 357	7 647	7 303	-4,5 %	12,0 %
Seksuallovbrudd	3 752	3 971	5 151	4 887	3 842	-21,4 %	2,4 %
Skadeverk	3 575	3 561	3 658	3 602	3 787	5,1 %	5,9 %
Miljø	1 335	1 263	1 083	1 222	1 547	26,6 %	15,9 %
Arbeidsmiljø	273	297	275	333	246	-26,1 %	-9,9 %
Totalsum	172 035	154 852	157 522	149 497	146 836	-1,8 %	-14,6 %

Anmeldte saker skal søkes oppklart, og det skal særlig tilstrebtes en høy oppklaringsprosent i de prioriterte sakene, jf. riksadvokatens årlige mål og prioriteringsrundskriv

Med unntak for kriminalitetstypene vinning, trafikk og miljø var det i 2020 en nedgang i oppklaringsprosenten for de øvrige kriminalitetstypene. Den største nedgangen var innen seksuallovbrudd som sank med 6,7 prosentpoeng sammenlignet med 2019. Oppklaringsprosenten for voldssakene er i samme periode redusert med 2 prosentpoeng. Dette er kriminalitetstyper som omfatter alvorlige og prioriterte saksategorier, og hvor oppklaringsprosenten tidligere i femårsperioden har ligget over den oppklaringsprosenten som nå registreres

Oppklaringsprosenten for narkotikasakene er redusert med 4 prosentpoeng. Som tabellen viser har det gjennom hele femårsperioden vært en nedgang for denne kriminalitetstypen. Dette antas i stor grad å ha sammenheng med at antall saker knyttet til ulovlig bruk av narkotika etter legemiddeloven er betydelig redusert (jf. ovenfor). Erfaringsmessig er dette saker som i stor grad oppklares gjennom politiets kontroller og dermed har en høy oppklaringsprosent.

Skadeverk er en kriminalitetstype hvor antall anmeldelser har økt i den senere tid. Her er oppklaringsprosenten redusert med 3 prosentpoeng fra 2019 til 2020, etter at oppklaringsprosenten i de foregående år har ligget konstant på 22 prosent.

For kriminalitetstypen "annen", som også viser tendens i økning i antall anmeldte saker, er oppklaringsprosenten i 2020 på 67. Dette er en nedgang på 4,1 prosentpoeng fra 2019. Tidligere i femårsperioden har oppklaringsprosenten for denne kriminalitetstypen vært opp i 77.

Antall påtaleavgjorte saker innen de ulike kriminalitetstypene vil påvirke oppklaringsprosenten totalt. Vinning og trafikk, som begge er kriminalitetstyper som forholdsmessig sett utgjør en stor andel av de påtaleavgjorte saker, vil således ha stor påvirkning på oppklaringsprosenten

totalt sett. Siden vinning har en lav oppklaringsprosent vil den holde oppklaringsprosenten totalt sett nede, mens trafikk med en høy oppklaringsprosent vil bidra til å holde den oppe. Saker i kategorien "annen" utgjør i 2020 13 prosent av de påtaleavgjorte sakene og den nedgangen som her er registrert i oppklaringsprosenten antas også å ha betydning i negativ retning. Siden seksuallovbruddene utgjør kun en mindre andel av påtaleavgjørelsene vil disse i liten grad påvirke oppklaringsprosenten totalt.

Riksadvokaten er bekymret for den utviklingen som over tid er registrert for oppklaringsprosenten totalt og innen enkelte av kriminalitetstypene. Som tabell 2 viser var oppklaringsprosenten totalt i starten av femårsperioden på 53 %, mens den gradvis gjennom perioden er redusert og nå ligger under 50 %. Dette vurderes som ikke akseptabelt. Den nedgang vi ser for volds- og seksuallovbruddene anses særlig bekymringsfull. Dette er som nevnt kriminalitetstyper som innbefatter prioriterte saker hvor det i særlig grad skal tilstrebtes en høy oppklaringsprosent. Riksadvokatens ser det som viktig at den negative utviklingen for oppklaringsprosenten totalt og for enkelte kriminalitetstyper analyseres nærmere for å avdekke årsakene til utviklingen og slik at adekvate tiltak kan iverksettes for å snu utviklingen.

5. Saksbehandlingstid

Som tabellen 4 viser gikk saksbehandlingstiden for alle saker noe opp i 2018 sammenlignet med foregående år, for så å reduseres i 2019 og 2020. For de oppklarte sakene økte saksbehandlingstiden gradvis frem til 2019, mens det i 2020 registreres en liten nedgang. Det ses således en viss positiv utvikling for saksbehandlingstiden i 2020, til tross for at det er påtaleavgjort en del eldre saker/restanser som man kunne ha forventet ville ha ført til en lengre saksbehandlingstid.

Tabell 4: Saksbehandlingstid 2016-2020/JUS 309

	2016	2017	2018	2019	2020	Differanse ant. dager 2019-20	Differanse ant. dager 2016-20
Gj.sn.saksbehandlingstid - alle saker	71	73	77	75	72	-3,8	0,1
Gj.sn.saksbehandlingstid - oppklarte saker	94	96	101	102	100	-2,4	5,5

For seksuallovbrudd er saksbehandlingstiden i oppklarte saker på 204 dager, vesentlig bedre enn i 2019 (243 dager) og noe bedre enn i 2018 (208 dager).

Selv om vi ser en positiv utvikling er det et mål at saksbehandlingstiden skal reduseres ytterligere og riksadvokaten legger til grunn at politiet jobber målrettet for å oppnå dette

6. Saker med særskilt krav til saksbehandlingstid

For visse voldssaker (grov kroppskrenkelse og kroppsskade) er det fastsatt at saksbehandlingstiden i oppklarte saker ikke skal overstige 90 dager, mens det er satt en frist på 130 dager for saker om voldtekt (utenom voldtekt mot barn under 14 år). Det er videre en lovbestemt frist på 42 dager for saker hvor gjerningspersonen på handlingstidspunktet er under 18. Fristene kan oversettes dersom særlige forhold tilsier dette

Voldssakene

Tabell 5: Saksbehandlingstid voldssaker 2016-2020/JUS 605

	2016	2017	2018	2019	2020	Endring 2019-20*	Endring 2016-20*
Antall forhold med frist, i alt	3 371	3 227	3 357	3 625	3 438	-5,2 %	2,0 %
Saksbehandlingstid, alle forhold	96	111	133	121	120	-1,1	23,8
Saksbehandlingstid, oppklarte forhold	106	128	152	141	137	-4,0	31,7
Andel innenfor frist	56 %	46 %	40 %	45 %	45 %	-0,2	-11,0

Gjennomsnittlige saksbehandlingstid for alle oppklarte saker er i 2020 på 137 dager. Dette er en liten nedgang fra 2019, hvor saksbehandlingstiden for de oppklarte sakene var på 141 dager. 45 prosent av sakene/forholdene som er oppklart i 2020 er avgjort innenfor den fastsatte fristen, noe som er tilnærmet uendret sammenlignet med 2019.

3 438 voldssaker/forhold med særskilt saksbehandlingsfrist er avgjort i 2020, noe som gir en nedgang fra 2019 på 5,2 %. Nedgangen skyldes særlig at antall anmeldte saker i samme periode er redusert med 18,8 %.

Måloppnåelsen på dette området har, som tabell 5 viser, vært begrenset i hele femårsperioden. De beste resultatene ses i 2016.

Gjerningspersoner under 18 år

Tabell 6: Saksbehandlingstid gjerningspersoner under 18 år 2016-2020/JUS 613

	2016	2017	2018	2019	2020	Endring 2019-20*	Endring 2016-20*
Antall forhold med frist, i alt	12 903	15 221	16 364	17 529	16 919	-3,5 %	31,1 %
Saksbehandlingstid, alle forhold	42	44	55	52	46	-6,4	3,6
Saksbehandlingstid, oppklarte forhold	39	40	50	46	41	-4,7	2,5
Andel innenfor frist	74 %	72 %	65 %	70 %	72 %	1,4	-1,9

I 2020 var gjennomsnittlig saksbehandlingstid for alle påtaleavgjorte forhold 46 dager i saker hvor gjerningspersonen var under 18 år. Sammenlignet med 2019 er saksbehandlingstiden redusert med 6,4 dager for alle saker. 72 % av forholdene i 2020 er avgjort innen fastsatt frist, mot 70 prosent i 2019. Antall avgjorte forhold i 2020 er redusert med 3,5 prosent sammenlignet med 2019.

Fristen for de unge lovbyteren er som nevnt lovpålagt og forutsette overholdt. Selv om fristen, heller ikke i 2020 er overholdt fullt ut, ses en positiv utvikling.

Voldtektssaker

Tabell 7: Saksbehandlingstid voldtektssaker 2016-2020/JUS309

	2016	2017	2018	2019	2020	Endring 2019-20*	Endring 2016-20*
Antall saker, i alt	1 405	1 570	1 700	1 733	1 756	1,3 %	25,0 %
Antall oppklarte saker	513	534	524	551	530	-3,8 %	3,3 %
Saksbehandlingstid, alle saker	178	198	217	212	197	-14,5	19,1
Saksbehandlingstid, oppklarte saker	176	183	229	204	193	-10,4	17,3

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for denne saksgruppen var i 2020 197 dager. Dette gir en forbedring på 14,5 dager sammenlignet med 2019. Det er positivt at det nå ses en nedgang i saksbehandlingstiden for denne sakgruppen som er høyt prioritert.

Tilrettelagte avhør

Politidirektoratet rapporterer at 48 % av førstegangsavhørene er gjennomført innen fastsatt frist, mot 53 % i 2019. Utelukkes avhør hvor forhold utenfor politiets kontroll har ført til fristbrudd, ble 53 prosent av avhørene gjennomført innenfor fastsatt frist. Tallet for 2019 var 58 prosent. Reduksjonen i andelen avhør innen fristen, oppgis blant annet å skyldes at enkelte politidistrikt i de første ukene med pandemiltak kun gjennomførte avhør i akuttsaker. Videre førte smitteverntiltak til redusert kapasitet i barnehusene i en periode før situasjonen gradvis har normalisert seg. Riksadvokaten har forståelse for at måloppnåelsen er noe redusert grunnet pandemien, men legger til grunn at den øker igjen i 2021.

7. Restanser

Ved utgangen av 2020 ses en reduksjon i det totale antallet saker under arbeid (summen av påtaleavgjorte og ikke påtaleavgjorte saker) på 15,9 % sammenlignet med utgangen av 2019. Som tabell 8 viser økte antall saker under arbeid frem til 2018, mens vi fikk en nedgang i 2019, som er videreførte i 2020.

Tabell 8: Saker under arbeid 2016-2020/JUS089

	2016	2017	2018	2019	2020	Prosent endring 2019-20	Prosent endring 2016-20
Ikke påtaleavgjort	68 372	74 665	71 816	69 601	56 781	-18,4 %	-17,0 %
0-3 mnd	32 868	35 670	31 081	30 413	26 513	-12,8 %	-19,3 %
3-12 mnd	28 428	31 686	32 552	30 599	24 057	-21,4 %	-15,4 %
> 12 mnd	7 076	7 309	8 183	8 589	6 211	-27,7 %	-12,2 %
Påtaleavgjort, ikke rettskraftig	82 806	81 355	85 260	82 034	70 696	-13,8 %	-14,6 %
0-3 mnd	12 095	11 514	12 525	11 580	10 827	-6,5 %	-10,5 %
3-12 mnd	33 150	31 582	31 549	30 161	27 037	-10,4 %	-18,4 %
> 12 mnd	37 561	38 259	41 186	40 293	32 832	-18,5 %	-12,6 %
TOTALT	151 178	156 020	157 076	151 635	127 477	-15,9 %	-15,7 %

Av de totalt 127 477 sakene som er under arbeid er 56 781 (44,5 %) ikke påtaleavgjort, mens 70 696 (55,5 %) er påtaleavgjort, men ikke rettskraftige. Vi ser en nedgang innen samtlige saksgrupper. Den forholdsmessig sett største nedgangen ses for saker eldre enn 12 måneder både i gruppen ikke påtaleavgjorte saker og i gruppen påtaleavgjorte, men ikke rettskraftige saker. Riksadvokatene ser dette som positivt.

Av de ikke påtaleavgjorte sakene eldre enn 12 måneder opplyser Politidirektoratet at kriminalitetstypen økonomi utgjør 27 %, vold 14 % og seksuallovbrudd 7 %. Vold og seksuallovbrudd er prioriterte saksområder og særlig innen disse sakstypene ser riksadvokaten det som særlig viktig at innsatsen målrettes for å sikre ytterligere nedgang. Riksadvokaten vil som ledd i sin fagledelse for 2021 tilby opplæring på portefølje styring, noe som forhåpentlig vil kunne bidra til ytterligere god restansenedarbeidelse.

8. Inndragning

Antall inndragninger av utbytte (straffeloven § 67) i 2020 var på 1 056. I noen grad fratas utbytte også i form av inndragninger av gjenstand (straffeloven § 69), og her var antallet på 6 377. Begge disse tallene er noe lavere enn de var i 2019. Antallet utvidede inndragninger var på 104, vesentlig høyere enn i 2019.

Samlet inndragningsbeløp var på 968,4 millioner kroner, med meget god margin det høyeste beløpet de siste fem årene. Politidirektoratet opplyser at økningen i all hovedsak skyldes en stor narkotikasak som ble rettskraftig i 2020.

Tallgrunnlaget for inndragning er hentet fra PSV Monitor og er dynamisk, slik at det må tas forbehold mht. disse tallene. Politidirektoratet har tatt initiativ for å utarbeide en bedre statistikk som også fanger andre måter å frata gjerningspersonen utbytte av straffbare handlinger, noe riksadvokaten imøteser.

9. Oppsummering

Til tross for et spesielt og svært utfordrende år på grunn av pandemien, og de smitteverntiltak den har nødvendiggjort, er flere av resultatene for politiets straffesaksarbeid tilfredsstillende. Det er positivt at antall påtaleavgjørelser er opprettholdt og at antall restanser er nedarbeidet. Riksadvokaten ser det som viktig at politiet etterstreber å holde restansetallene på dagens nivå framover. Det er også positivt at saksbehandlingstiden viser tendens til nedgang. Riksadvokatens vurdering er at politiet i store trekk har innrettet straffesaksbehandlingen på en god måte utfra de spesielle rammefaktorene som har vært gjeldende gjennom året.

Samtidig er det noen viktige forbedringsområder. Ikke minst er den negative utviklingen i oppklaringsprosenten utilfredsstillende og det er til bekymring at den har kommet under 50 %. Oppklaringsprosenten må økes – ikke minst for viktige prioriterte sakskategorier. Riksadvokaten ser det som viktig at den negative utviklingen de siste årene og årsakene til den kartlegges og vurderes nærmere, med sikte på tiltak for å snu utviklingen.

Riksadvokaten ser at flere politidistrikter har en utfordring framover med ikke å svekke saksbehandlingstid og restansetall i forhold til dagens nivåer, samtidig som det fortsatt gjenstår å ta igjen etterslepet av saker i domstolene. Den høyere påtalemyndighet vil fortsatt bidra best mulig med å håndtere denne utfordringen

Knut Erik Sæther
ass. riksadvokat

Ingrid Wirum
kst. statsadvokat

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Gjenpart

Politidirektoratet

Fridtjof Nansens vei 14-16 0369

OSLO